

TANTÁRGYI TEMATIKA

2024/2025 tanév 1. félév; Jogi felsőoktatási szakképzés

Tantárgy neve: Szociálpolitikai és szociális jogi alapok	Tantárgy Neptun kódja: AJJOT811JFN3 (nappali) AJJOT811JFL3 (levelező) Tárgyfelelős intézet: Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet Jogtörténeti Tanszék Tantárgyelem: kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Turkovicsné Dr. Koncz Ibolya Katalin egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): Dr. Turkovicsné Dr. Koncz Ibolya Katalin egyetemi docens	
Javasolt félév: 3. félév	Előfeltétel: Munka- és TB jogi alapismeretek
Óraszám: nappali: 2 óra / hét levelező: 10 óra/félév	Számonkérés módja: kollokvium
Kreditpont: 2	Munkarend: nappali/levelező
<p>Tantárgy feladata és célja: A szociálpolitikai és szociális jogi alapfogalmak című tárgy alapismereteket kínál. A tantárgy keretében foglalkozunk az antik, a rendi, a polgári és a legújabb kor szociális joggal összefüggő szabályozási tendenciáival. A tárgy keretében vizsgáljuk az Európai Unió szociális jogrendszerének elvi, és tételes jogi alapjait. Figyelemmel kísérjük a magyar szociális jog utóbbi tíz évének fejlődési irányait, és legfőbb eredményeit.</p> <p>Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T2, T5, T7, T18 <i>képesség:</i> K1, K4, K9, K14, K26 <i>attitűd:</i> A1, A5, A6; A18 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F3, F4; F5</p>	
Tantárgy tematikus leírása:	
<p>I. konzultáció:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés, tantárgyi követelményrendszer ismertetése 2. A szociális jog fogalma, történetének főbb szakaszai 3. Az ókori szociális gondoskodás főbb elemei 4. A középkori szociális ellátás jogi szabályozása <p>II. konzultáció:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. A felvilágosult abszolútizmus és az állami gondoskodás 6. A magyar szociális gondoskodás története 1867-1945 között 7. A magyar szociális gondoskodás története a II. világháborútól a rendszerváltásig <p>III. konzultáció:</p> <ol style="list-style-type: none"> 8. Az „Egri Norma” 9. A bismarcki szociálpolitika 10. A 20. századi európai szociális modellek 11. Az EU szociálpolitikájának történeti háttere <p>IV. konzultáció:</p> <ol style="list-style-type: none"> 12. Az Európai Szociális Modell 13. Az Európai Szociális Modell a gyakorlatban I. 14. Az Európai Szociális Modell a gyakorlatban II. 	

15. A magyar szociális jog utolsó tíz éve

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

A tantárgyból - elméleti jellegénél fogva - a félév során aláírást kell szerezni, amelynek feltétele az előadásokon való részvétel. A távolmaradás megengedett mértéke 1 alkalom. A további igazolt vagy igazolatlan hiányzás beszámolási kötelezettséget von maga után, amelynek teljesítése írásban vagy szóban, az oktatóval történő egyeztetés szerint történik.

Kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

A vizsgára bocsátás feltétele az aláírás megszerzése

A e-leckekönyvi aláírás megszerzése után a hallgatók a vizsgaidőszakban a félév anyagából írásbeli vizsgát tesznek, amelynek értékelése ötfokozatú jeggyel történik. A vizsgán 5 fokozatú értékelést alkalmazunk.

A vizsga a tankönyv tételeiből és az előadások anyagából lesz. Az ötfokozatú értékelés százalékos határai: 0-50%: elégtelen (1); 51-60% elégséges (2); 61-70%: közepes (3); 71-80%: jó (4); 81-100%: jeles (5).

Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további / sajátos módok, jellemzők: előadás, magyarázat, tematikus prezentáció/szemléltetés, megbeszélés, vita

Vizsgatételek:

1. A szociális jog fogalma, történetének főbb szakaszai.
2. Az ókori szociális gondoskodás főbb elemei
3. A középkori szociális ellátás jogi szabályozása
4. A felvilágosult abszolutizmus és az állami gondoskodás
5. A magyar szociális gondoskodás története 1867-1918 között
6. A magyar szociális gondoskodás története 1920-1945 között
7. A magyar szociális gondoskodás története 1945-1989 között
8. Az „Egri Norma”
9. A bismarcki szociálpolitika
10. A 20. századi európai szociális modellek
11. Az EU szociálpolitikájának történeti háttere
12. Az Európai Szociális Modell
13. Az Európai Szociális Modell a gyakorlatban
14. A magyar szociális jog utolsó tíz éve

Kötelező irodalom:

1. Stipta István: A felvilágosult abszolutizmus időszakának államszervezeti jellemzői Magyarországon. In: Segédanyag a Magyar alkotmány- és jogtörténet oktatásához II. Miskolc, 1995. 8-20.
2. Gyulavári Tamás – Könczei György: Európai szociális jog. Osiris, Budapest, 2000.
3. Kardos Gábor: Üres kagylóhéj? A szociális jogok nemzetközi jogi védelmének egyes kérdései. Gondolat, Budapest, 2003.
4. Koncz Ibolya Katalin: The Impact of Industrial and Technological Changes on States Social Policy and Social Structure in the First Half of the 20th Century in Hungary Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kassa, 2024.
5. István Stipta: Die vertikale Gewaltentrennung. Gondolat, Budapest, 2005.

Ajánlott irodalom:

1. Bánsági Györgyi: Szociális jog. Budapest, 2000.
2. Molnár Margit: Törédekek a szociális gondoskodás ókori történetéből. Esély, 1992. 3. sz. 93-103.